

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Sk 2, 36 – 47

Text: Sk 2, 1 – 13

Když nastal den letnic, byli všichni shromážděni na jednom místě. Náhle se strhl hukot z nebe, jako když se žene prudký víchr, a naplnil celý dům, kde byli. A ukázaly se jim jakoby ohnivě jazyky, rozdělily se a na každém z nich spočinul jeden; všichni byli naplněni Duchem svatým a začali ve vytržení mluvit jinými jazyky, jak jim Duch dával promlouvat. V Jeruzalémě byli zbožní židé ze všech národů na světě, a když se ozval ten zvuk, sešlo se jich mnoho a užasli, protože každý z nich je slyšel mluvit svou vlastní řečí. Byli ohromeni a divili se: "Což nejsou všichni, kteří tu mluví, z Galileje? Jak to, že je slyšíme každý ve své rodné řeči: Parthové, Médové a Elamité, obyvatelé Mezopotámie, Judeje a Kappadokie, Pontu a Asie, Frygie a Pamfylie, Egypta a krajů Libye u Kyrény a přistěhovalí Římané, židé i obrátcí pohané, Kréťané i Arabové; všichni je slyšíme mluvit v našich jazycích o velikých skutečích Božích!" Zaslí a v rozpacích říkali jeden druhému: "Co to má znamenat?" Ale jiní říkali s posměškem: "Jsou opilí!"

Když nás na střední škole soudružka učitelka nabádala, abychom to o Velikonocích nepřehnali s alkoholem, absolutně jsem nechápal, o čem mluví. Říkal jsem si, jak může mít někdo Velikonoce spojené s pitím? Když jsem pak ale slyšel historky spolužáků, byl jsem v šoku podruhé. Bylo to pro mě něco zcela nepochopitelného.

Možná, že podobnou podvojnost slavení svátků zažívali také v Izraeli Ježíšovy doby. Letnice byla dožínková slavnost, při které si židé připomínali vydání Božího zákona, zatímco pro pohany to byla příležitost k hodování, divokým pitkám a sexuální nevázanosti. Není tedy divu, že se v Jeruzalémě setkáváme s dvojím pohledem i na událost seslání Ducha svatého. Jedni žasnou nad úžasnými Božími skutky, zatímco jiní podezřívají apoštoly z podnapilosti. Jedni vidí ohnivě jazyky Ducha svatého a konečně rozumí kázání, jiní za vším vidí jen ohnivou vodu a její vliv na pobožné blábolení apoštolů. Ale tak už to prostě je, že každý vidí a slyší jen to, co chce vidět a slyšet a podle sebe soudí tebe.

Já tedy nemám důvod myslet si o apoštolech, že by byli opilí. Věřím spolu Petrem, že se tu děje to, co bylo řečeno ústy proroka Jóele. Tedy, že se plní Boží zaslíbení a vzniká tu církev mocí Ducha svatého. Zajímá mě však, jak se takové naplnění Duchem svatým projevovalo. Myslím, že Lukášův popis je docela výstižný. Mě se totiž líbí jeho hra s pojmy. Jak pro oheň, tak pro mluvení používá pojem „jazyk“. V příběhu jednak slyšíme mluvení jinými jazyky, ale zároveň vidíme i jazyky ohnivě. Představuji si to tak, že ti, kteří jsou naplněni Duchem svatým mluví ohnivě a se zapálením a neříkají žádné otřepané fáze a nicneříkající floskule, nýbrž volí jiný, srozumitelnější jazyk a jiný slovník, adekvátně podle toho, kdo jim naslouchá.

Když se v bibli podíváme na ten seznam národů, tak vidíme, že Duchem naplnění svědkové Ježíše Krista promlouvají k Elamitům jako Elamité, k Židům jako Židé a k Řekům jako Řekové. Dokonce jim rozumí i Parthové, kteří je pak díky tomu jistě rádi vezmou do party. Čteme, že Duchem naplnění lidé si rozumí jak s tradičními a konzervativními židy, tak i s nově obrátcenými znovuzrozenými pohany. Nemají problém ani s římskými věřícími. Mluví srozumitelně pro obyvatele Meziříčí, mezi jejich posluchače patří i Asiati, a na samý závěr se pokoušejí o dialog i s Araby. Když si to znovu přečtete, je to vskutku zajímavý seznam národů. Dokonce tu najdeme i Kreténské, o kterých se v kralické bibli píše, že to jsou lháři, zlá hovada a břicha lenivá. A to jsem ještě nezmínil studené Frygijce, kteří tam byli také. A tito všichni příslušníci rozličných národů, etnik, skupin a menšin si

najednou s apoštoly rozumí, byli pokřtěni a přidalo se k nim tohoto dne na tři tisíce lidí. Vytrvale poslouchali učení apoštolů, byli spolu, lámali chléb a modlili se. Tak vznikla církev. Vidíte, že je to sebraná společnost prakticky odkudkoliv. Církev je prostě taková sebranka všeho možného.

Čteme-li o nich, že dovedli vytrvale poslouchat učení apoštolů, myslím, že je to jednak proto, že k nim apoštolové mluvili jejich slovníkem a jednak, že mluvili přesvědčivě jako zapálení křesťané. Což samo o sobě ještě samozřejmě není známka Ducha svatého. Mluvit zapáleně a strhnout zástupy dovedou leccjakí řečníci. Na druhou stranu se Duch svatý nemusí vždy projevovat jen tiše jako holubice. Někdy to může znít opravdu jako hukot z nebe, jako když se žene prudký víchř a celý dům se těmi decibely otrásá. Na jedné straně nic z toho není známkou přítomnosti Ducha svatého, na druhé straně však nikdo nemůže Duchu svatému bránit, aby se projevoval zrovna takto. V tomto konkrétním případě nastal pěkný hukot, když Duch svatý jako víchř rozdmýchal plamennou řeč apoštola Petra, takže posluchači byli zasaženi v srdci a ptali se, co mají dělat. A to si myslím, že je také způsobeno Duchem svatým, když na konci kázání nedostanou lidé odpovědi, ale otázky. Ano, dobré kázání nemá na všechno odpověď, ale posluchači si po něm mají klást otázku: „Co máme dělat?“ Tato otázka by podobně jako vyznání víry mohla být klidně liturgickou odpovědí posluchačů na kázání. Něco jsme slyšeli, něco jsme zažili a teď se ptáme, co s tím. Jak s tím naložíme? Co po nás Pán Bůh chce? Na tuto otázku ale zpravidla nečekejme odpověď z kazatelny. Na to se ptajme svého Pána, podle toho, jak jsme schopní mu rozumět. K někomu totiž mluví elamitsky, k jinému médsky, k dalšímu partsky, frygijsky či pamfylijsky. On ke každému mluví jiným jazykem, podle toho, čemu rozumíme. Vzbuzuje to údiv. Což nejsme všichni evangelíci? Jak to, že k nám Bůh může mluvit tak rozličnými jazyky? Co to má znamenat?

Modlitba: *Duchu svatý, ty máš tak široký záběr, a tak rozsáhlé ambice, že my jen žasneme! Koho všeho ty dokážeš oslovit! Tak prosíme, dej, ať my sami nezůstaneme hlouzí a slepí ke tvému působení a ke tvé moci.*

Přímlovná modlitba: *Modlíme se, Pane, za všechny z našeho společenství, kteří jsou nemocní, které trápí nějaká bolest, nemoc, sevření, nebo prostě jen mají starosti. Dej, ať jim Tvůj Duch dá nadějný výhled do budoucnosti. Myslíme též na tělesně postižené, ale i na všechny duševně nemocné a postižené mentálně. Dej, ať tvůj Duch sám se za ně přimlouvá nevyslovitelným lkáním. Modlíme se za sociálně slabé, za lidi invalidní, imobilní a odkázané na cizí péči. Prosíme, ať dnešní sbírka na Diakonii poslouží tam, kde je to nejvíce potřeba. Modlíme se i za ty, kteří jsou duchovně zaslepení, kteří svůj život orientují pouze na materiální hodnoty a duchovní skutečnosti jim unikají. Prosíme, abys je svým Duchem proměnil. Modlíme se za duchovní život našich rodin, ale i celého našeho sboru. Prosíme tě za zvěstování evangelia, dej, ať se z moci Ducha svatého zvěstuje v tomto kostele vždy Slovo Boží. Prosíme, Pane, dej, ať nás tvůj Duch vede ve všem našem rozhodování, v tom co podnikáme, co organizujeme a na co vynakládáme své úsilí. Požehnej, Pane, práci všech, kdo jakýmkoliv způsobem v církvi slouží a zmocňuj je ke službě svým Duchem. Děkujeme ti za novou synodní radu a přimlouváme se, abys vedení naší církve vedl svým Duchem. Ať ze všeho, co činíme vzejde tobě samému čest a sláva nyní i na věky. Amen.*